

Sygn. akt II UK 28/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku R.S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 grudnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego we [...] z dnia 20 lipca 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 lipca 2016 r. Sąd Apelacyjny we [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację R.S. od wyroku Sądu Okręgowego w O., Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 listopada 2015 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O. w przedmiocie odmowy prawa do emerytury na warunkach przewidzianych w art. 32 ust. i 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) wobec niewykazania 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Poza sporem pozostawał staż ogólny wynoszący na dzień 1 stycznia 1999 r., 26 lat i 24 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Spór dotyczył okresu zatrudnienia w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w K. od dnia 6 marca 1980 r. do dnia 21 lutego 1997 r. nieobjętego świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w której ubezpieczony był zaangażowany na stanowisko mechanika, w aktach osobowych określone też stanowiskiem ślusarza-mechanika, ślusarza remontowego i ślusarza-konserwatora urządzeń chłodniczych. Nie został uwzględniony przez organ rentowy także okres od dnia 1 września 1970 r. do 30 czerwca 1973 r., kiedy ubezpieczony był zatrudniony w PKP Lokomotywni I kl. w K. jako uczeń w zawodzie mechanika silników spalinowych.

Sąd pierwszej instancji nie przyporządkował czynności wykonywanych przez ubezpieczonego w spółdzielni mleczarskiej pod poz. 7 działu X wykazu A, załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm., dalej „rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r.”), w którym jako wykonywane w szczególnych warunkach wskazano prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0 stopni C.

W ocenie Sądu drugiej instancji prawidłowo przeprowadzone postępowanie dowodowe Sądu pierwszej instancji upoważnia ustaleń przyjętych przez ten Sąd. Ponowna analiza zgromadzonej w sprawie dokumentacji pracowniczej oraz zeznań świadków, ocenionych zgodnie ze swobodną ich oceną, nie pozwoliła Sądowi Apelacyjnemu na przyjęcie wersji ubezpieczonego, że w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w dziale X pod pozycją 7 wykazu, załącznika do rozporządzenia ani w dziale XIV, pod pozycją 9 - bezpośredniej obsługi stacji sprężarek.

Skarga kasacyjna ubezpieczonego została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwą wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. przez przyjęcie za Sądem Okręgowym poglądu, że o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach decyduje dokumentacja osobowa, a nie rzeczywiste wykonywanie pracy określonego rodzaju i w określonym zakresie, a nazwa i określenie stanowiska pracy wskazane w „angażu” przesądzają rodzaj i

charakter wykonywanej pracy. Skarżący zarzucił również naruszenie art. 244 i 245 w związku z art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. przez przyjęcie, że niewystawienie w 1998 r. pracownikowi świadectwa pracy w szczególnych warunkach oraz niekwestionowanie przez pracownika niewydania tego świadectwa uzasadniania hipotezę, że pracownik nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach oraz że „zeznania świadków po trzydziestu latach są zbyt ogólne i chaotyczne, co przesądza o ich niewiarygodności”.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, że nabył prawo do emerytury z dniem z 30 kwietnia 2015 r. przy ustaleniu, iż od dnia 6 marca 1980 r. do dnia 21 lutego 1997 r. świadczył pracę w szczególnych warunkach lub o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., uzasadniając wniosek występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, czy dopuszczalne jest dezawuowanie zeznań świadków o okolicznościach sprzed trzydziestu lat, jeżeli świadkowie ci nie wskazują konkretnych i precyzyjnych dat danych okoliczności; czy dopuszczalne jest ustalanie rodzaju i charakteru pracy pracownika na podstawie akt osobowych z pominięciem konsekwentnych i spójnych zeznań świadków (współpracowników i przełożonych), oraz czy niewydanie pracownikowi świadectwa pracy w szczególnych warunkach, jak i niedomaganie się przez pracownika wydania takiego świadectwa pracy, przesądza o niewykonywaniu przez pracownika pracy w warunkach szczególnych.

Określił także skargę jako oczywiście uzasadnioną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wymagany jest wywód prawny zbliżony do przyjętego przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.). Konieczne jest wykazanie, że istnieją poważne i dotychczas nierozstrzygnięte wątpliwości interpretacyjne wskazanego przepisu lub że na jego podstawie wydawane są odmienne rozstrzygnięcia w tym samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych. Z kolei istotne zagadnienie prawne nie może sprowadzać się do wątpliwości dotyczących prawidłowości rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy ani do potrzeby wykładni i stosowania prawa w ustalonym stanie faktycznym, które nie przyczynia się do rozwoju prawa, doktryny lub dla praktyki sądowej (por. ostatnio wydane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2016 r., II PK 340/15, niepublikowane, z dnia 15 września 2015 r., III SK 4/15, niepublikowane i z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, niepubl.).

Ocena wniosku złożonego w niniejszej sprawie wskazuje na niewypełnienie tych wymagań. Skarżący nie wykazał, że przedstawione przez niego zagadnienia istnieją jako zagadnienia prawne oraz że nie zostały jeszcze rozstrzygnięte lub że wywołały rozbieżności w orzecznictwie, jak też nie dostarczył żadnych przekonujących argumentów uzasadniających odmienną ocenę prawną od przyjętej przez Sądy obu instancji. W każdym razie uzasadnienie wniosku nie zawiera argumentów umożliwiających Sądowi Najwyższemu stwierdzenie rzeczywistej i istotnej rozbieżności w orzecznictwie sądowym oraz nowości poruszonych kwestii. Co więcej, argumentację wniosku osłabia utożsamienie przyczyn kasacyjnych z zarzutami ujętymi w podstawie skargi, co sugeruje koncentrację wątpliwości, które rodzi treść wskazanych przepisów na rozstrzygnięciu własnej sprawy skarżącego. Nie można przy tym nie zauważyć, że wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą argumenty odnoszące się wyłącznie do ustalenia konkretnego stanu faktycznego sprawy i oceny dowodów.

Ze względu na obowiązujący w postępowaniu kasacyjnym zakaz konfrontowania oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustalonymi w

sprawie faktami (por. art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., II UKN 7/99, OSNAPiUS 2000 nr 23, poz. 865) nie jest w ogóle możliwe udzielenie odpowiedzi na powstałe *in casu* wątpliwości skarżącego.

Poza tym skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w sprawie zagadnienia prawnego.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).